

УДК 343.1

DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2019.11.57>**Анна Нечваль,**здобувач кафедри криміналістики та судової медицини
Національної академії внутрішніх справ

ВЗАЄМОДІЯ СЛІДЧИХ З ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОБШУКУ В ЖИТЛІ ЧИ ІНШОМУ ВОЛОДІННІ ОСОБИ

Метою статті є дослідження проблем та перспектив взаємодії слідчого із оперативними підрозділами при підготовці та проведенні обшуку у житлі чи іншому володінні особи. Стаття призначена окремим питанням взаємодії слідчого з оперативними підрозділами під час проведення обшуку в житлі чи іншому володінні особи. Розглядається зміст взаємодії, який виражається в безпосередній практичній допомозі як процесуального, так і організаційно-тактичного характеру оперативних підрозділів слідчому. Визначено, що взаємодія слідчого та оперативних підрозділів у кримінальному провадженні – це заснована на законах та підзаконних нормативно-правових актах, а також спільності завдань діяльність, яка передбачає ефективне використання правових заходів, сил, форм, методів і засобів, спрямованих на ефективне розслідування та запобігання кримінальним правопорушенням. Наголошено, що ефективна процесуальна взаємодія слідчого з оперативними підрозділами під час проведення обшуку в житлі чи іншому володінні особи у складі СОГ має такі характерні риси: 1) проведення такої СРД має однакоvu мету; 2) усі дії членів СОГ обов'язково узгоджуються між собою під час розроблення єдиного плану; 3) кожний з учасників СОГ діє в межах своїх повноважень і зберігає свою функціональну самостійність; 4) робота у складі СОГ надає слідчому можливість якнайшвидше використати дані, отримані оперативним шляхом, а оперативним співробітникам – інформацію, отриману під час проведення обшуку (з дотриманням принципів суворої конфіденційності). З'ясовано, що з урахуванням прийнятих суттєвих реформ чинного кримінального законодавства актуальним залишається питання вдосконалення організаційних та правових засад досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності, зокрема й використання матеріалів діяльності оперативних підрозділів на стадії досудового розслідування. Така діяльність правоохоронних органів спрямована на встановлення фактів вчиненого кримінального правопорушення або такого, що готується, шляхом проведення комплексу спеціальних заходів різного спрямування, особливе місце серед яких відводиться СРД. Зроблено висновок, що взаємодія слідчого з оперативними підрозділами зумовлена тим, що кожен з них має специфічні, тільки їм властиві засоби виявлення кримінальних правопорушень, які необхідно використовувати не окремо один від одного, а комплексно.

Ключові слова: слідчі (розшукові) дії, взаємодія, обшук житла, слідчий, оперативний підрозділ, кримінальне провадження.

Постановка проблеми. Сьогодні доводиться констатувати, що слідчому здійснювати ефективну боротьбу зі злочинністю, використовуючи лише процесуальні методи, без залучення допоміжних сил та засобів оперативних підрозділів практично неможливо. Тому, ситуація, яка склалася в державі, потребує від правоохоронних органів нових підходів до якісної взаємодії як з питань виявлення кримінальних правопорушень, так і з питань проведення окремих слідчих (розшукових) дій.

Загальнотеоретичні, правові та організаційні аспекти обшуку завжди були предметом уваги вчених-процесуалістів і криміналістів. Відповідні висновки, пропозиції та рекомендації містяться у працях Ю.П. Аленіна, В.К. Весельського, В.І. Галагана, В.Я. Горбачевського, Ю.М. Грошевого, А.В. Іщенко,

О.В. Капліної, М.В. Комарової, В.С. Кузьмічова, О.П. Кучинської, Л.М. Лобойка, Є.Д. Лук'янчикова, В.Г. Лукашевича, В.В. Назарова, Д.Й. Никифорчука, В.Т. Нора, М.А. Погорецького, Л.Д. Удаलोвої, С.С. Чернявського, В.Ю. Шепітька та інших вчених.

Водночас слід зазначити, що питання взаємодії слідчих та оперативних підрозділів було предметом дослідження таких науковців, як С.Є. Абламський, О.В. Баулін, В.В. Гевко, А.Я. Дубинський, М.В. Комарова, О.М. Ларін, А.А. Патик, М.А. Погорецький, В.В. Топчій, О.О. Юхно.

Метою статті є дослідження проблем та перспектив взаємодії слідчого із оперативними підрозділами під час підготовки та проведення обшуку у житлі чи іншому володінні особи.

Виклад основного матеріалу. Належна організація взаємодії слідчого з оперативними підрозділами у кримінальному провадженні потребує постійного вдосконалення і вважається одним із напрямів підвищення ефективності виконання завдань щодо захисту особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорони прав, свобод та законних інтересів учасників такого провадження, швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду, щоб кожен, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, а жоден невинний не був обвинувачений або засуджений.

Вирішальне значення у виконанні завдань кримінального судочинства має комплексне використання всіх дієвих сил і засобів для розкриття та ефективного розслідування кримінальних правопорушень, що потребує тісної взаємодії слідчого з оперативними підрозділами під час проведення слідчих (розшукових) дій (далі – СРД) [1, с. 217].

Для правильного розуміння значення взаємодії під час проведення окремих СРД та розслідування кримінальних правопорушень в цілому необхідно визначити сутність такої взаємодії.

Як зазначає В.В. Топчій, під взаємодією слідчого й оперативного підрозділу під час розслідування кримінальних проваджень слід розуміти засновану на законах і відомчих нормативних актах їх спільну узгоджену діяльність (за цілями, характером, місцем і часом), яка спрямована на виконання завдань кримінального судочинства, за керівної та організаційної ролі слідчого й чіткого розмежування компетенцій [2, с. 139]. На думку А.А. Патики, сутність взаємодії слідчого з оперативно-розшуковими підрозділами полягає у такому:

1) це активна й цілеспрямована діяльність слідчих і працівників оперативно-розшукових підрозділів;

2) кожен суб'єкт цієї діяльності застосовує специфічні заходи (слідчі дії, оперативно-розшукові заходи (далі – ОРЗ) у межах повноважень, встановлених законом;

3) це узгоджені за місцем, часом і метою спільні дії двох чи більше суб'єктів, спрямовані на впровадження одержаних у результаті ОРЗ відомостей у кримінальне судочинство;

4) у спільних планах (реалізація оперативно-розшукової інформації, проведення досудового слідства з конкретного кримінального провадження тощо) слід передбачити комплекс оперативно-розшукових та слідчих дій у такому порядку, щоб їх проведення було несподіваним для осіб, дії

яких перевіряються, їх співучасників і мало якнайбільший ефект у закріпленні процесуальним шляхом обставин, що підлягають доведенню;

5) у процесі проведення конкретних слідчих дій та ОРЗ слід суворо дотримуватися вимог Конституції України, чинного законодавства, принципів кримінального судочинства та оперативно-розшукової діяльності;

6) дії зазначених суб'єктів мають бути спрямовані на забезпечення введення оперативно-розшукової інформації у кримінальне судочинство за допомогою процесуальних засобів шляхом проведення відповідних слідчих дій та прийняття процесуальних рішень [3, с. 36–37].

Звісно, що кожен автор намагається дати своє визначення взаємодії слідчих та оперативно-розшукових підрозділів. Таких визначень є безліч. Безперечно, кожне з цих визначень є правильним та заслуговує на увагу, але слід зазначити, що ці поняття відрізняються лише за повнотою визначення та спеціалізованою орієнтацією на певний вид діяльності. Більшість думок стосується визначення взаємодії взагалі, тому ми не будемо детально зупинятися на розгляді думок вчених щодо цього питання.

Згадаємо лише позицію вчених, які розглядають взаємодію у контексті проведення окремих слідчих (розшукових) дій, яку ми підтримуємо. Так, М.В. Комарова поняття взаємодії слідчого та оперативних підрозділів під час проведення обшуку у кримінальному провадженні пропонує розуміти як засновану на кримінальному процесуальному законі та відомчих нормативно-правових актах, а також спільності завдань діяльності уповноважених у конкретному кримінальному провадженні суб'єктів, що передбачає ефективне використання заходів, сил, форм, методів і засобів, спрямованих на виконання ухвали про дозвіл на обшук та досягнення його мети [4, с. 19].

На думку О. Яковлева, взаємодія слідчих та оперативних підрозділів під час проведення слідчих (розшукових) дій, оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій – це взаємодопоміжна, спільна та узгоджена співпраця під час досудового розслідування злочинів з розподілом компетенцій, функцій, повноважень, взаємних обов'язків, яка спрямована на розв'язання завдань кримінального судочинства [1, с. 219].

Необхідно зазначити, що будь-яка процесуальна діяльність повинна відповідати певним принципам. Не є винятком і взаємодія слідчого з оперативними підрозділами. Так, відповідно до Інструкції з організації

взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні основними принципами взаємодії є такі:

1) швидке, повне та неупереджене розслідування кримінальних правопорушень;

2) самостійність слідчого в процесуальній діяльності, втручання в яку осіб, що не мають на те законних повноважень, забороняється;

3) оптимальне використання наявних можливостей органів досудового розслідування та оперативних підрозділів Національної поліції України у запобіганні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень;

4) дотримання загальних засад кримінального провадження;

5) забезпечення нерозголошення даних досудового розслідування [5].

Як свідчить аналіз практичної діяльності, особливе місце в процесі взаємодії відводиться її формам. Чинний КПК України суттєво трансформував кримінальну процесуальну діяльність під час досудового розслідування, зокрема і щодо співвідношення слідчої та оперативно-розшукової діяльності, тому форми взаємодії слідчих і працівників оперативних підрозділів мають бути пристосовані до нових вимог.

Форми взаємодії – це способи співробітництва, що забезпечують узгоджений характер діяльності, конкретні способи зв'язку між суб'єктами взаємодії, комплекс способів і прийомів, система зв'язків і правовідносин суб'єктів, система галузево-предметних способів і прийомів виконання професійних функцій у процесі здійснення своїх повноважень на стадії досудового розслідування [6, с. 13].

Проте варто згадати В.Ф. Робозьорова, який у взаємодії слідства та підрозділів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, виділяв три форми, а саме:

1) процесуальну – взаємодія в процесі розслідування слідчого з оперативно-розшуковими підрозділами, які здійснюють допоміжну функцію;

2) внутрішню (необхідну) – проведення спільної й узгодженої між собою діяльності різних органів поліції під час вирішення як загальних, так і окремих завдань розкриття злочинів;

3) факультативну – залучення до розкриття злочинів громадськості, державних закладів чи посадових осіб [7, с. 10].

Однак варто підтримати позицію А.Я. Дубинського, В.В. Топчія та Л.Д. Удалової, які визначають дві форми взаємодії – процесуальну й організаційну (непроцесуальну)

[8; 9; 10]. Процесуальна (нормативно-правова) форма спрямована на реалізацію процесуальних правовідносин, що виникають, розвиваються та припиняються між слідчим і працівниками оперативного підрозділу щодо реалізації ними своїх повноважень. Друга форма взаємодії – непроцесуальна, яка має доволі різноманітні види, що, як правило, передбачені та визначаються внутрішньовідомчими нормативно-правовими актами і є частково формами адміністративного управління та не регламентуються КПК України.

Непроцесуальна форма взаємодії стосується питань погодження під час планування спільних СРД та негласних СРД, координації проведення СРД і негласних СРД, консультацій, спільного аналізу причин і умов, що сприяють вчиненню кримінального правопорушення, спільної узгодженої діяльності у складі слідчо-оперативної групи (далі – СОГ), спільного використання техніки, засобів зв'язку і транспорту, що мають у своєму розпорядженні оперативні підрозділи, спільних виїздів в інші міста, райони для виконання комплексу СРД, оперативно-розшукових та інших заходів, обміну інформацією та спільного обговорення матеріалів кримінального провадження і оперативно-розшукових справ, а також проведення тактичних операцій [11, с. 74].

З огляду на особливості повсякденної роботи слідчого та оперативних підрозділів їхню процесуальну співпрацю можна поділити на такі види:

– організаційний вид (на початковому етапі вчиненого правопорушення, відмінна риса – злагодженість дій під час СРД);

– процесуальний вид (будується на дотриманні чинного законодавства під час виконання доручень оперативними працівниками);

– результативний вид (досягнення максимального результату під час проведення всіх СРД та ОРЗ) [1, с. 220].

Одним із способів отримання (збирання) фіксації доказів або перевірки вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні є обшук. Вагомим складником мети обшуку є наявність підстав відповідно до ч. 1 ст. 233 КПК України, зокрема фактичних та правових, які мають вказувати на можливість досягнення його мети. Для проведення обшуку житла чи іншого володіння особи потрібно отримати ухвалу слідчого судді, якій передує подача клопотання [12]. Чинний КПК України чітко закріпив коло суб'єктів, які зобов'язані виконувати ухвали про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи, вказуючи прямо на слідчого чи прокурора (ч. 1 ст. 236 КПК України).

Так, Верховний Суд у справі №466/896/17 зауважив, що виконання ухвали слідчого судді про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи покладається особисто на слідчого чи прокурора й не може бути доручене в порядку п. 3 ч. 2 ст. 40 КПК відповідним оперативним підрозділам. У разі проведення обшуку іншими особами, крім слідчого чи прокурора, вказане слід уважати суттєвим порушенням умов обшуку, результати обшуку відповідно до вимог ст.ст. 86, 87 КПК не можуть бути використані при прийнятті процесуальних рішень і на них не може посилатися суд під час ухвалення обвинувального вироку як на докази [13].

З огляду на це ми вважаємо, що кримінальний процесуальний закон чітко визначає коло осіб, які мають право бути присутніми під час проведення такої слідчої дії, а також однозначно вказує на те, що обшук уповноважені проводити винятково слідчий або прокурор, яким таке право надане ухвалою суду. Однак на практиці поширені випадки, коли безпосередньо слідчий або прокурор обшук не проводять, а доручають його проведення оперативним працівникам. Положення п. 3 ч. 2 ст. 40 КПК України про наявність у слідчого права доручати проведення СРД оперативним підрозділам в даному випадку не підлягає застосуванню, оскільки прямо суперечить вимогам закону щодо порядку проведення обшуку.

Під час підготовки та проведення обшуку у кримінальному провадженні їх роль набуває вагомого значення, що розкривається у допомозі співробітникам слідчих органів шляхом взаємодії даних органів.

Доручення слідчого працівникам оперативних підрозділів щодо проведення ними СРД має на меті, з одного боку, прискорення розслідування кримінального провадження, адже слідчий не відволікається на проведення нескладних СРД, а з іншого – залучення до проведення негласних СРД фахівців оперативних підрозділів, які мають певний досвід і спеціальну техніку для проведення ОРЗ [14, с. 108]. Слідчий не може надати доручення оперативному працівнику щодо проведення обшуку в цілому. Проте слідчий має право надавати усні доручення працівникам оперативних підрозділів, що супроводжують обшук у межах конкретного кримінального провадження, з приводу всебічної допомоги безпосередньо на об'єкті обшуку. Отримання інформації у кримінальному правопорушенні є основним видом їх допомоги слідчим підрозділам. Так, можна виокремити обов'язки оперативного працівника щодо отримання інформації про місце

знаходження документів та речей, які мають значення для кримінального провадження; наявність у зазначених місцях схованок; наявність в осіб, які перебувають у місцях, в яких планується проведення обшуку, певних спеціальних навичок (володіння прийомом рукопашного бою тощо) та зброї; наміри осіб, у розпорядженні яких такі речі перебувають. Після отримання такої інформації вона доповідається слідчому, який вирішує питання щодо залучення до проведення обшуку працівників спеціальних підрозділів [15, с. 9].

Особливості взаємодії слідчого та оперативних підрозділів прямо залежать від етапу проведення обшуку. Отже, пропонуємо розглянути форми взаємодії у контексті підготовчого, робочого та заключного етапів із урахуванням їх специфіки.

1. Під час підготовчого етапу взаємодія слідчого та оперативних працівників полягає у такому: збір оперативними підрозділами інформації за допомогою оперативно-розшукових та оперативно-технічних заходів та засобів, ознайомлення із нею слідчого, планування подальшого розслідування; виконання доручень слідчого щодо відпрацювання об'єкта обшуку (зокрема, встановлення місця перебування власників, осіб, що тимчасово перебувають на місці, способу проникнення тощо); отримання слідчим відомостей, які будуть використані як підстави для обґрунтування клопотання про дозвіл на проведення обшуку; участь у оперативних нарадах, участь у формуванні СОГ та розподілі обов'язків учасників.

2. Робочий етап обшуку включає у себе такі дії оперативних працівників: забезпечення раптового проникнення до житла із максимальним дотриманням конспірації; використання оперативно-розшукових й оперативно-технічних заходів та засобів з метою проникнення до житла чи іншого володіння особи; увійшовши до приміщення, оперативні працівники негайно встановлюють кількість наявних осіб з метою забезпечення схоронності об'єктів пошуку, припиняють будь-яку діяльність інших осіб, забезпечують контроль вхідних дверей, вікон тощо; запобігання та припинення будь-яких протиправних дій з боку учасників обшуку; контроль щодо будь-яких учасників обшуку, забезпечення їх особистої безпеки; за вказівками слідчого оперативні працівники беруть безпосередню участь у відшуканні, встановленні доступу до об'єктів пошуку; за необхідності вони забезпечують супровід підозрюваних, обвинувачених осіб; оперативні працівники сприяють застосуванню технічних засобів фіксації тощо.

3. На заключному етапі обшуку працівники оперативних підрозділів виконують такі дії: беруть участь у складанні додатків до протоколу обшуку за дорученням слідчого; надають допомогу слідчому під час зіставлення вилученого майна із зазначеним у протоколі для фіксації технічними засобами; усебічно сприяють слідчому в опечатуванні та вилученні речових доказів; ознайомлюються зі змістом протоколу; забезпечують схоронність житла чи іншого володіння особи за допомогою оперативно-технічних заходів та засобів після завершення обшуку; транспортують та супроводжують вилучене майно до органу досудового розслідування тощо.

Зі слідчої практики відомо, що інтереси слідчого та оперативних працівників переважно збігаються до моменту встановлення особи, що вчинила злочин. Це пояснюється тим, що з 1976 р. до теперішнього часу робота оперативно-розшукових підрозділів оцінюється загалом за результатами розкриття злочинів, а не за результатами розслідування [3, с. 41].

Сьогодні з урахуванням прийнятих суттєвих реформ чинного кримінального законодавства актуальним залишається питання вдосконалення організаційних та правових засад досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності, зокрема й використання матеріалів діяльності оперативних підрозділів на стадії досудового розслідування. Така діяльність правоохоронних органів спрямована на встановлення фактів вчиненого кримінального правопорушення або такого, що готується, шляхом проведення комплексу спеціальних заходів різного спрямування, особливе місце серед яких відводиться СРД.

Використання матеріалів діяльності оперативних підрозділів можливе за умови здійснення відповідних організаційних та тактичних заходів, які визначають пріоритетні напрями виявлення та розслідування, забезпечення такої діяльності достатніми силами і засобами, а також належним рівнем відомчої та міжвідомчої взаємодії оперативних підрозділів з підрозділами досудового розслідування [4, с. 127].

Оптимізація форм взаємодії слідчих та оперативно-розшукових підрозділів посідає особливе місце серед інших, оскільки вона спрямована на протидію злочинності, яка самостійно змінюється та удосконалюється кожного дня на відміну від правоохоронних органів [3, с. 153]. Основи теорії ефективності досудового слідства були розроблені О.І. Михайловим. На його думку, під час вивчення ефективності досудового

слідства з успіхом можна застосовувати системний підхід і системний аналіз. Зокрема, до складових елементів поняття «ефективність» належать такі: а) результативність досудового слідства, тобто досягнення безпосередньої найближчої мети боротьби зі злочинністю; б) плідність досудового слідства, тобто досягнення опосередкованої кінцевої мети розслідування; в) раціональність досудового слідства, тобто зведення кількості помилок під час розслідування до мінімуму, економія сил та засобів, впровадження наукових методів у слідчу практику, виконання слідчих та інших процесуальних дій у правильний та раціональний спосіб [16, с. 182].

Висновки

Взаємодія слідчого та оперативних підрозділів у кримінальному провадженні – це заснована на законах та підзаконних нормативно-правових актах, а також спільності завдань діяльність, яка передбачає ефективне використання правових заходів, сил, форм, методів і засобів, спрямованих на ефективне розслідування та запобігання кримінальним правопорушенням.

Ефективна взаємодія оперативних та слідчих підрозділів під час розслідування кримінальних проваджень є запорукою успіху в досягненні так званого принципу спільності інтересів (виявлення, припинення і розслідування кримінальних правопорушень, притягнення до встановленої законодавством відповідальності осіб, які їх учинили, відшкодування завданої кримінальними правопорушеннями шкоди, відновлення порушених прав та інтересів громадян і юридичних осіб) [17, с. 252].

Відповідно до ч. 1 ст. 236 КПК України ухвала про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи може бути виконана слідчим чи прокурором. Тобто законодавець безпосередньо вказує на обмежене коло суб'єктів, які мають право проводити обшук. Залучення співробітників оперативних підрозділів до проведення даної СРД може здійснюватися шляхом складання наказу про утворення СОГ у кримінальному провадженні або доручення, але дані форми не визначають набуття оперативним працівником права на самостійне проведення обшуку, вони залучаються слідчими лише для надання допомоги у проведенні даної СРД. Під СОГ варто розуміти тимчасове формування, створене на законних підставах та з метою виконання завдань кримінального провадження, а саме для спільної узгодженої діяльності. До складу такого формування входять слідчі та оперативні працівники. Це формування має своє призначення, в ньому

під керівництвом слідчого та із запровадженням інтенсивних і тривалих ОРЗ здійснюється розслідування злочинів за гарячими слідами, великих за обсягом і складних справ або перевірка заяв та повідомлень про завуальовані злочинні діяння за матеріалами, що надійшли слідчому для розгляду.

Ефективній процесуальній взаємодії слідчого з оперативними підрозділами під час проведення обшуку в житлі чи іншому володінні особи у складі СОГ характерні такі риси: 1) проведення такої СРД має однакову мету; 2) усі дії членів СОГ обов'язково узгоджуються між собою під час розроблення єдиного плану; 3) кожний з учасників СОГ діє в межах своїх повноважень і зберігає свою функціональну самостійність; 4) робота у складі СОГ надає слідчому можливість якнайшвидше використати дані, отримані оперативним шляхом, а оперативним співробітникам – інформацію, отриману під час проведення обшуку (з дотриманням принципів суворої конфіденційності).

Відповідно до вищевикладеного та з метою удосконалення взаємодії слідчих з оперативними підрозділами під час проведення обшуку в житлі чи іншому володінні особи пропонуємо внести такі зміни до ст. 40 «Слідчий органу досудового розслідування»: а) п. 3 ч. 2 викласти у такій редакції: «2. Слідчий уповноважений здійснювати такі дії: «<...> 3) доручати проведення слідчих (розшукових) дій (окрім обшуку) та негласних слідчих (розшукових) дій відповідним оперативним підрозділам; <...>»; б) ч. 5 викласти у такій редакції: «Слідчий, здійснюючи свої повноваження відповідно до вимог цього Кодексу, та оперативний працівник, який користується повноваженнями слідчого в порядку ч. 2 ст. 41 цього Кодексу, є самостійними у своїй процесуальній діяльності, втручання в яку осіб, що не мають на те законних повноважень, забороняється <...>».

Пропонуємо внести зміни до ч. 3 ст. 234 «Обшук» КПК України, яку необхідно доповнити пунктом 6-1 і викласти у такій редакції:

«3. У разі необхідності провести обшук слідчий за погодженням з прокурором або прокурор звертається до слідчого судді з відповідним клопотанням, яке має містити відомості про: 9) склад слідчо-оперативної групи у разі її створення із зазначенням посади, звання, ПІБ оперативного співробітника(ків), який буде надавати допомогу під час проведення обшуку».

Взаємодія слідчого з оперативними підрозділами зумовлена тим, що кожен з них має специфічні, тільки їм властиві засоби виявлення кримінальних правопорушень,

які необхідно використовувати не окремо один від одного, а комплексно.

Список використаних джерел:

1. Яковлев О. Взаємодія слідчого з оперативними підрозділами під час проведення слідчих (розшукових) дій. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2017. №1. С. 217–224.
2. Топчій В.В. Взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів у складі слідчо-оперативних груп. *Юридичний вісник. Серія «Повітряне і космічне право»*. 2014. № 4. С. 138–143.
3. Патик А.А. Взаємодія слідчих та оперативно-розшукових підрозділів при розкритті та розслідуванні майнових злочинів : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2010. 233 с.
4. Комарова М.В. Правові та організаційні засади обшуку у кримінальному провадженні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2019. 256 с.
5. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : Наказ МВС України від 07 лип. 2017 р. № 575. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17>.
6. Цимбал Г.П. Взаємодія як умова забезпечення виявлення і розслідування податкових злочинів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза». Київ, 2005. 21 с.
7. Робозеров В.Ф. Организация раскрытия краж личного имущества граждан: проблемы комплексности и программирования : автореф. дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Минск, 1979. 22 с.
8. Дубинский А.Я. Взаимодействие следователя с органом дознания. Киев : КВШ МВД СССР, 1970. 134 с.
9. Топчій В.В. Поняття взаємодії слідчого з працівниками оперативних підрозділів. *Науковий вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2012. № 3. С. 274–283.
10. Кримінальний процес : підручник / за заг. ред. В.В. Коваленко, Л.Д. Удалової, Д.П. Письменного. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 544 с.
11. Абламський С.Є., Юхно О.О., Лук'яненко Ю.В. Взаємодія слідчого з іншими органами і підрозділами при розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень : навчальний посібник / за заг. ред. О.О. Юхна. Харків : Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 152 с.
12. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-17 / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/page>.
13. Обшук має проводитись виключно слідчим, а не оперативними працівниками навіть за наявності такого доручення (ВС/ККС у справі

№ 466/896/17 від 29 січня 2019 р.). URL: https://protocol.ua/ua/vs_kks_obshuk_mae/.

14. Дрозд В.Ю. Розслідування крадіжок з автотранспортних засобів : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2019. 237 с.

15. Часова Т.О. Особливості взаємодії слідчих та оперативних підрозділів ОВС під час розслідування злочинів у сфері державних закупівель. *Теорія і практика правознавства*. 2014. Вип. 2 (6). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2014_2_46.

16. Михайлов А.И. Проблемы эффективности предварительного следствия : автореф. дисс. ... докт. юрид. наук : 12.00.09 «Уголовный процесс». Москва, 1980. 52 с.

17. Грибовський О.В. Взаємодія оперативних і слідчих підрозділів під час виявлення, припинення та розслідування неправомірної вигоди. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2015. №1. С. 246–254.

The purpose of the article is to investigate the problems and prospects of the investigator's interaction with operational units in the preparation and conduct of a search of a dwelling or other possession of a person. The article is intended as a separate question of the interaction of the investigator with the operational units in the search of housing or other possession of the person. The content of interaction, which is expressed in the direct practical assistance of operational units to the investigator, both procedural and organizational-tactical character, is considered. It is determined that the interaction of the investigative and operational units in criminal proceedings is based on laws and by-laws, as well as common tasks, activities that involve the effective use of legal measures, forces, forms, methods and means aimed at effective investigation and prevention criminal offenses. It was emphasized that the effectiveness of the procedural interaction of the investigator with the operational units during the search of a dwelling or other possession of a person within the SOG is characterized by the following features: 1) carrying out such an SRD has the same purpose; 2) all the actions of the members of the COG are necessarily consistent with each other when developing a single plan; 3) each of the participants of the CSO acts within the limits of its powers and maintains its functional independence; 4) the work of the FGD provides the investigator with the opportunity to make the most of the information obtained on an expeditious basis as soon as possible, and the information obtained during the search with observance of the principles of strict confidentiality by the operational staff. It has been found that, given the significant reforms of the current criminal legislation, the question of improving the organizational and legal bases of pre-trial investigation and operational investigative activity, including the use of materials of operations of operational units and the stage of pre-trial investigation, remains relevant. Such activity of law enforcement agencies is aimed at establishing the facts of a criminal offense or being prepared by carrying out a set of special measures of different directions, a special place among which is the CDS. It is concluded that the interaction of the investigator with the operational units is due to the fact that each of them has specific, only inherent in the means of detecting criminal offenses, which must be used not separately from each other, but in a complex way.

Key words: investigative (search) actions, interaction, house search, investigator, operational unit, criminal proceedings.